

WYMAGANIA
BEZPIECZEŃSTWA I HIGIENY PRACY
BEPIECZEŃSTWA PRZECIWPOŻAROWEGO
ORAZ
OCHRONY ŚRODOWISKA
OBOWIĄZUJĄCE W
PODKARPACKIM ZARZĄDZIE
DRÓG WOJEWÓDZKICH

(które należy uwzględnić w ofercie w stosunku
do podwykonawców, usługodawców i dostawców)

	Data	Imię i Nazwisko	Podpis
Opracował	29.01.2020 r.	Specjalista ds. bhp Piotr Majewski	SPECJALISTA ds. BHP i p.poż. <i>mgr Piotr Majewski</i>
Zatwierdził			DYREKTOR <i>mgr inż. Piotr Mąso</i>

Wymagania dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy, zapewnienia bezpieczeństwa przeciwpożarowego oraz ochrony środowiska obowiązujące w Podkarpackim Zarządzie Dróg Wojewódzkich, które należy uwzględnić w ofercie w stosunku do podwykonawców, usługodawców i dostawców

Podkarpacki Zarząd Dróg Wojewódzkich informuje, że wszelkie prace (dostawy, usługi i roboty budowlane) realizowane na obszarze administrowanym przez PZDW muszą być wykonywane zgodnie z wymaganiami prawa oraz wewnętrznymi procedurami bhp. Przedstawione wymagania stanowią uzupełnienie wymagań prawnych określonych w ustawach i rozporządzeniach.

I. Koncepcja wykonania robót

1. Instrukcja Bezpiecznego Wykonania Robót (IBWR)

Celem IBWR jest zaplanowanie i przygotowanie procesu pracy w sposób pozwalający na jej bezpieczne wykonanie. Dokument obejmuje wszystkie aspekty decydujące o bezpieczeństwie, tj. techniczne, organizacyjne i ludzkie (TOL).

Instrukcje bezpiecznego wykonania robót wymagane są dla następujących rodzajów prac:

- 1.1. prace na wysokości,
- 1.2. prace w wykopach, przy wykonywaniu których istnieje ryzyko przysypania ziemią,
- 1.3. prace podczas których występuje ryzyko kontaktu z substancjami chemicznymi lub biologicznymi zagrażającymi bezpieczeństwu ludzi,
- 1.4. prace prowadzone w bezpośrednim sąsiedztwie linii energetycznych,
- 1.5. prace prowadzone w bezpośrednim sąsiedztwie ruchu kołowego,
- 1.6. prace związane z montażem i demontażem ciężkich elementów prefabrykowanych,
- 1.7. prace wymagające obecności pracownika w bezpośrednim sąsiedztwie (strefie pracy) samobieżnych maszyn budowlanych,
- 1.8. prace transportowe związane z zastosowaniem dźwigów i żurawi stacjonarnych oraz samojezdnych,
- 1.9. prace i roboty wykonywane z użyciem pojemników/koszowych pełniących rolę platform roboczych,
- 1.10. prace nad brzegami cieków wodnych,
- 1.11. prace przy użyciu mechanicznych pił łańcuchowych,
- 1.12. prace przy ręcznym koszeniu traw,
- 1.13. prace z wykorzystaniem wielozadaniowych nośników osprzętu:
  - wirniki do odśnieżania,
  - koszenie traw,

- 1.14. inne prace uznane przez Kierownictwo Rejonów za szczególne niebezpieczne,

Zasady przygotowania IBWR:

1. Instrukcja Bezpiecznego Wykonania Robót (IBWR) może występować jako dokument jednolity dotyczący danych robót budowlanych lub jako zespół instrukcji bezpiecznego wykonania pracy w sytuacji, gdy dotyczy robót budowlanych o skomplikowanym charakterze, złożonych z wielu czynności i działań obarczonych wysokim lub średnim ryzykiem.
2. W IBWR należy zamieścić tylko to, co jest istotne z punktu widzenia realizacji jej celu. Należy unikać wszelkich informacji zbędnych z punktu widzenia użytkownika, powodujących jedynie brak czytelności instrukcji.
3. Instrukcja powinna być czytelna i zrozumiała. Informacje należy sformułować w sposób prosty i nie pozostawiający wątpliwości czy pola do interpretacji. Tam gdzie to możliwe, należy przedstawić informację za pomocą schematów, zdjęć lub rysunków.
4. Podstawą do przygotowania instrukcji są następujące informacje i dokumenty:
  - Plan BIOZ (jeżeli jest wymagany),
  - ocena ryzyka zawodowego dla zadania (ORZ),
  - dokumentacja projektowa, w tym projekt wykonawczy, specyfikacje techniczne,
  - harmonogram realizacji robót,
  - plan zagospodarowania placu budowy,
  - dokumentacja techniczno- ruchowa maszyn i urządzeń, instrukcje eksploatacji, karty charakterystyki substancji chemicznych itp.,
  - wytyczne zawarte w przepisach, procedurach i standardach,
  - informacje na temat koordynacji w zakresie BHP dotyczące procesów pracy prowadzonych w bezpośrednim sąsiedztwie planowanych robót.
  - zaakceptowana i zatwierdzona IBWR jest warunkiem przystąpienia do wykonania robót.
  - Instrukcję zatwierdza (podpisuje) uprawniona osoba reprezentująca PZDW np. Inspektor nadzoru, Kierownik Rejonu lub osoba przez niego wyznaczona. Akceptacja musi zostać potwierdzona na piśmie.
  - IBWR może być zmieniana i aktualizowana zgodnie z potrzebami budowy czy procesu technologicznego. Procedura zatwierdzania i akceptacji każdorazowo jest identyczna.

2. Ocena ryzyka zawodowego dla zadania (ORZ)

Każdy wykonawca zobowiązany jest dokonać oceny ryzyka dla robót, które zostaną mu powierzone na podstawie umowy. Oceny należy dokonać z uwzględnieniem planowanej technologii wykonania przedmiotu umowy. Opracowanie musi zawierać konkretne rozwiązania techniczne i organizacyjne, jakimi dysponuje wykonawca lub jakie planuje wprowadzić podczas realizacji przedmiotu umowy.

II. Organizacja bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony środowiska

1. Organizacja prac oraz nadzór nad ich prawidłową realizacją:

- 1.1 Wykonawca jest zobowiązany do zapewnienia stałego nadzoru nad pracownikami oraz prowadzonymi pracami przez osobę posiadającą kwalifikacje wymagane przepisami prawa pracy, tj. osobę kierującą pracami w rozumieniu ustawy Kodeks Pracy.
- 1.2. W przypadku realizacji robót budowlanych wykonawca jest zobowiązany do zapewnienia bezpośredniego nadzoru prowadzonego przez osoby posiadające odpowiednie uprawnienia budowlane.
- 1.3. Wykonawca robót zobowiązany jest zapewnić podczas prowadzenia prac stałą obecność osób wyznaczonych do udzielania pierwszej pomocy i przeszkolonych w tym zakresie. Jest to obowiązek każdego pracodawcy lub organizatora pracy.
- 1.4. Wykonawca zobowiązany jest zapewnić podczas prowadzenia prac stałą obecność osób wyznaczonych do zwalczania pożarów i ewakuacji pracowników z miejsca wykonywania pracy.
- 1.5. Wykonawca zobowiązany jest zapewnić nadzór i doradztwo w dziedzinie bhp pełnione przez wykwalifikowaną służbę bhp lub przez osoby posiadające stosowne przeszkolenie i uprawnienia (pracodawca, osoba, której powierzono obowiązki zgodnie z obowiązującym prawem). Nadzorem bhp należy objąć wszystkich pracowników i osoby, za pomocą których realizowane będą roboty. Osoba wykonująca zadania służby bhp zobowiązana jest do wizytowania stanowisk pracy oraz dokumentowania prowadzonych działań w zakresie stwierdzonych nieprawidłowości i zaleconych działań korygujących.

2. Przygotowanie pracowników do wykonania pracy

Wykonawca zobowiązany jest realizować pracę za pomocą pracowników i osób w pełni zdolnych do wykonania powierzonych zadań oraz posiadających niezbędne kwalifikacje i uprawnienia. Zdolność do wykonania pracy oraz kwalifikacje dokumentowane są indywidualnie dla każdego pracownika, z uwzględnieniem zajmowanego stanowiska i powierzonych prac. Dokumenty potwierdzające uprawnienia i kwalifikacje to:

- aktualne orzeczenia lekarskie o braku przeciwwskazań do wykonania pracy na zajmowanym stanowisku,
- aktualne szkolenie wstępne lub okresowe w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy. W przypadku pracowników zatrudnionych na stanowiskach robotniczych aktualizacja szkolenia wymagana jest nie rzadziej niż raz na rok, w przypadku pracodawców i osób kierujących pracownikami aktualizacja wymagana jest nie rzadziej niż raz na 5 lat;
- dokumenty poświadczające dodatkowe kwalifikacje (jeśli takie są wymagane do wykonania powierzonych prac, np. uprawnienia operatora koparki, itp.). Dokumenty te osoba wykonująca pracę ma posiadać przy sobie na stanowisku pracy.

Brak możliwości okazania dokumentów traktowany jest jak brak spełnienia warunków wymienionych powyżej i skutkuje odmową dopuszczenia pracownika do wykonania pracy lub odsunięciem od pracy.

3. Odzież i obuwie robocze oraz środki ochrony indywidualnej

3.1. Wykonawca zobowiązany jest wyposażyć pracowników w odzież roboczą i obuwie ochronne minimum typu S3 (oraz o dodatkowych właściwościach w stosunku do stanowisk spawacza, elektryka itp.) oraz środki ochrony indywidualnej dobrane odpowiednio do zidentyfikowanych zagrożeń.

3.2. Niezależnie od środków dobranych w związku z wykonywaną pracą, podstawowe wyposażenie pracownika oraz każdej osoby przebywającej na terenie budowy to:

- odzież robocza zakrywająca ramiona i nogi,
- kamizelka ostrzegawcza z oznakowaniem umożliwiającym identyfikację Wykonawcy,
- obuwie ochronne spełniające wymagania kategorii m.in. S3,
- hełm ochronny,
- okulary ochronne,
- przy cięciu szlifierkami kątowymi osłona twarzy kompatybilna z kaskiem,
- inne wymagania określone przez Kierownictwo Budowy i opisane w Planie BIOZ.

3.3. Wyżej wymienione środki ochrony indywidualnej należy zapewnić zarówno pracownikom wykonującym prace, jak i osobom przebywającym na terenie budowy. Obowiązek ten dotyczy wszystkich, bez względu na rodzaj wykonywanej pracy lub cel wizyty.

3.4. Wszystkie Środki Ochrony Indywidualnej stosowane na budowie muszą:

- posiadać widoczny znak CE oraz klasę ochrony,
- być stosowane w terminie ważności/trwałości przewidzianym przez producenta,
- posiadać dokumenty potwierdzające dokonywane przeglądy przewidziane przez producenta,
- być w dobrym stanie technicznym,
- być w należytej czystości.

4. Prace, które powinny być wykonywane przez co najmniej dwie osoby.

Wykonawca zobowiązany jest zidentyfikować występujące w ramach realizacji umowy roboty i prace, które powinny być wykonywane przez co najmniej dwie osoby i zapewnić właściwą liczbę pracowników na tę okoliczność. Identyfikacji należy dokonać na podstawie Oceny Ryzyka dla Zadania (ORZ) oraz obowiązujących przepisów.

5. Maszyny, sprzęt i urządzenia techniczne

5.1. Wykonawca zobowiązany jest zapewnić, by wszelkie maszyny i urządzenia techniczne stosowane na placu budowy spełniały wymagania przepisów oraz dyrektyw UE i posiadały czytelne oznakowanie znakiem CE. W przypadku braku oznakowania CE warunkiem dopuszczenia do eksploatacji jest deklaracja zgodności z wymaganiami zasadniczymi właściwych dyrektyw Unii Europejskiej. Deklaracja musi być w języku polskim.

5.2. Wszelkie pojazdy, maszyny i urządzenia samobieżne mają być wyposażone w światło ostrzegawcze/błyskowe (sygnalizujące ruch pojazdu) w kolorze żółtym lub pomarańczowym oraz dźwiękowy sygnalizator cofania.

5.3. W przypadku dostawy rusztowań wraz z montażem lub wykonania robót z ich zastosowaniem, w tym robót montażowych i demontażowych, konieczne jest zapewnienie, by montaż był prowadzony przez osoby posiadające uprawnienia montażysty rusztowań, a odbiór każdorazowo był dokonany przez osoby posiadające upewnienia budowlane oraz kwalifikacje do nadzoru prac montażowych oraz odbioru i potwierdzenia prawidłowości wykonania montażu rusztowania.

5.4. Wykonawca jest zobowiązany do przechowywania w miejscu wykonywania robót dokumentacji będącej podstawą bezpiecznej eksploatacji urządzeń, rusztowań i maszyn, np.: projektów rusztowań, protokołów odbiorowych, dokumentów kontroli UDT itp.

6. Bezpieczeństwo eksploatacji instalacji elektrycznych

6.1. Wykonawca jest zobowiązany, by do realizacji prac stosowane były elektronarzędzia spełniające minimalny stopień ochrony przed czynnikami zewnętrznymi IP44.

6.2. Wszelkie przewody elektryczne stosowane na placu budowy, w tym przedłużacze, powinny składać się z przewodów oponowych (na przewodzie oznakowane literą „O”) i być dopuszczone do użytkowania na otwartej przestrzeni.

6.3. Wszelkie urządzenia energetyczne stosowane na placu budowy muszą spełniać wymagania norm i być oznakowane znakiem CE.

7. Praca na wysokości

7.1. Prace wymagające przebywania pracowników na wysokości należy zorganizować z zastosowaniem profesjonalnych podestów i rusztowań roboczych. Wykluczone jest standardowe organizowanie pracy na wysokości z zastosowaniem drabin.

Dopuszcza się zastosowanie drabin do wykonania pojedynczych czynności, pod warunkiem uwzględnienia warunków ich wykonania w IBWR.

7.2. Planując prace wymagające przebywania na wysokości w pierwszej kolejności należy zaplanować zabezpieczenie stanowisk pracy przy pomocy środków ochrony zbiorowej. Jeśli nie ma takiej możliwości, dopuszczalne jest wykonanie prac z zastosowaniem środków ochrony indywidualnej, pod warunkiem określenia rodzaju środków oraz sposobu ich zastosowania w IBWR i po uzyskaniu akceptacji kierownika budowy.

8. Pierwsza pomoc

Wykonawca zobowiązany jest zapewnić pracownikom, a w szczególności osobom przeszkolonym do udzielania pierwszej pomocy, przenośną apteczkę zawierającą podstawowe materiały i środki do udzielania pierwszej pomocy. Skład apteczki określa lekarz medycyny pracy współpracujący z Wykonawcą. Kontrola zawartości apteczki odbywa się na podstawie listy materiałów i środków zatwierdzonych przez lekarza. Apteczka musi być na bieżąco uzupełniana.

9. Ochrona przeciwpożarowa

Wykonawca realizujący prace pożarowo niebezpieczne zobowiązany jest zapewnić na stanowiskach pracy niezbędne, przewidziane w IBWR środki zapobiegające rozprzestrzenianiu się pożaru. Gaśnice powinny posiadać aktualny przegląd techniczny zgodnie z zaleceniami producenta.

10. Zaplecze socjalne

Wykonawca zobowiązany jest zapewnić wszystkim osobom, za pomocą których realizuje przedmiot umowy, zaplecze higieniczno – sanitarne oraz socjalne w postaci:

- szatni,
- jadalni,
- ustępów usytuowanych w pobliżu stanowisk pracy,
- węzłów sanitarnych (umywalnie, natryski, ustępy).

11. Ochrona środowiska , zbiórka i segregacja odpadów

11.1. Wykonawca jest odpowiedzialny za zagospodarowanie wytworzonych przez siebie odpadów. Oznacza to, że jest zobowiązany do właściwego gromadzenia odpadów (kontenery odpadowe lub inne pojemniki), nawiązania współpracy z firmą odbierającą odpady oraz do prowadzenia ewidencji odpadów.

11.2. Wykonawca jest zobowiązany do określenia w Instrukcji Bezpiecznego Wykonania Robót (IBWR), przed przystąpieniem do realizacji robót, rodzaju i ilości odpadów niebezpiecznych przewidzianych do wytworzenia oraz sposobu gospodarowania nimi.

11.3. Wykonawca jest zobowiązany do reagowania na sytuacje awaryjne i incydenty środowiskowe, Wykonawcy realizujący roboty przy pomocy maszyn budowlanych oraz pojazdów zobowiązani są zapewnić do dyspozycji pracowników:

- a) sorbent do zabezpieczania wycieków paliwa i płynów technicznych,
- b) maty sorpcyjne stosowane do zabezpieczenia wycieku paliwa przy tankowaniu.

12. Dokumenty i ich przechowywanie

Wykonawca jest zobowiązany do posiadania na placu budowy lub siedzibie wykonawcy dokumentacji stanowiącej podstawę dopuszczenia do realizacji prac,

Wykonawca zobowiązany jest okazać powyższe dokumenty na każde żądanie przedstawiciela PZDW (Kierownik RDW , Inspektor nadzoru, Służba bhp).

Obowiązkowe dokumenty to:

1. Ocena Ryzyka Zawodowego dla Zadania (ORZ),
2. Zatwierdzona i zaakceptowana Instrukcja Bezpiecznego Wykonywania Robót (IBWR),
3. Aktualne orzeczenia lekarskie o braku przeciwwskazań do wykonania pracy na zajmowanym stanowisku,

4. Aktualne zaświadczenia o przebyciu szkoleń wstępnych i okresowych w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy.
5. Zaświadczenia potwierdzające przeprowadzanie szkoleń stanowiskowych,
6. Dokumentacja techniczno - ruchowa maszyn i urządzeń, instrukcje eksploatacji, karty charakterystyki substancji chemicznych, projekty, pomiary, dokumenty potwierdzające bezpieczeństwo na stanowisku pracy itp.
7. Dokumenty potwierdzające dokonywane przeglądy przewidziane przez producenta środków ochrony indywidualnej.

Załącznik nr 1

OŚWIADCZENIE WYKONAWCY W ZAKRESIE BHP

Będąc upoważnionym do reprezentowania Wykonawcy – firmy:

NAZWA ZLECENIA:

DANE WYKONAWCY

1. Nazwa firmy: .....
2. Adres: .....
3. NIP: .....
4. Regon: .....
5. Numer umowy: .....
6. Osoba reprezentująca firmę (nazwisko, imię, funkcja):
.....

Oświadczam co następuje:

1. Z dniem rozpoczęcia prac określonych w/w Umowie ponoszę pełną odpowiedzialność za organizację i realizację pracy, w tym przestrzeganie przepisów i zasad BHP, ochrony środowiska, przepisów przeciwpożarowych oraz wymagań PZDW w przedmiotowym zakresie.
2. Osoby wykonujące pracę, w związku z realizacją w/w Umowy zostały przygotowane do wykonywania pracy zgodnie z przepisami i zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy. W szczególności osoby te:
  - posiadają aktualne szkolenia z dziedziny BHP,
  - posiadają aktualne orzeczenia lekarskie stwierdzające brak przeciwwskazań do pracy na zajmowanych stanowiskach,
  - posiadają wymagane kwalifikacje niezbędne do realizacji zleconych prac,
  - zostały poinformowane o ryzyku zawodowym związanym z wykonywaną pracą.
3. Osoby delegowane do pracy przy realizacji prac określonych w w/w Umowie muszą zostać zgłoszone, najpóźniej dzień przed rozpoczęciem prac zgodnie z listą (tabela nr 1) znajdującą się na końcu dokumentu. Lista musi być podpisana przez osobę upoważnioną określoną w/w Umowie, z potwierdzeniem „za zgodność z oryginałem”.
4. Mając na uwadze realizację obowiązków określonych w art. 208 w związku z art. 207 § 1 oraz art. 304 ustawy Kodeks Pracy, zobowiązuję się do zapoznania wszystkich osób wykonujących pracę, w ramach realizacji prac określonych w w/w umowie, z informacjami istotnymi dla bezpieczeństwa pracy na placu budowy, dotyczącymi:
  - zagrożeń dla zdrowia i życia występujących na placu budowy i w jego otoczeniu, na poszczególnych stanowiskach pracy oraz przy wykonywanych pracach, w tym o zasadach postępowania w przypadku awarii i innych sytuacji zagrażających zdrowiu i życiu pracowników,

- działań ochronnych i zapobiegawczych podjętych w celu wyeliminowania lub ograniczenia zagrożeń, o których mowa powyżej,
- pracowników wyznaczonych do: udzielania pierwszej pomocy, wykonywania działań w zakresie zwalczania pożarów i ewakuacji pracowników.

5. Pracownicy i osoby wykonujące pracę w szczególności będą zapoznani z :

- wymaganiami i zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy,
- zagrożeniami występującymi na terenach administrowanych przez PZDW,
- instrukcjami stanowiskowymi bhp,
- bezwzględny obowiązek stosowania środków ochrony osobistej przy pracach wymagających takich zabezpieczeń,
- obowiązkiem niezwłocznego informowania Dyrektora PZDW/Kierowników Rejonów o wypadkach i zdarzeniach potencjalnie wypadkowych mających miejsce podczas wykonywanych prac,
- obowiązkiem niezwłocznego informowania Kierownika Rejonu o zauważonych zagrożeniach dla zdrowia i życia,
- obowiązkiem niezwłocznego informowania Kierownika Rejonu o zauważonych awariach, np. wycieków substancji ropopochodnych (oleje, benzyna, smary itp.),
- bezwzględny zakaz wnoszenia i spożywania na terenie administrowanym przez PZDW alkoholu i środków odurzających, jak również przystępowania do pracy w stanie nietrzeźwym czy pod wpływem środków odurzających,
- stosowanie się do Instrukcji transportu wewnętrznego obowiązującej w PZDW Rzeszów.
- bezwzględny obowiązek przestrzegania przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy oraz konsekwencjami ich naruszenia.

6. Jednocześnie zobowiązuję się do posiadania w miejscu wykonywania pracy lub siedzibie firmy kopii dokumentów potwierdzających przygotowanie pracowników do wykonania pracy takich, jak:

- aktualne orzeczenia lekarskie o braku przeciwwskazań do pracy,
- zaświadczenia o przebytych szkoleniach BHP,
- zaświadczenia kwalifikacyjne i uprawnienia,
- potwierdzenie przekazania informacji o ryzyku zawodowym związanym z wykonywaną pracą oraz okazania ich na żądanie osób uprawnionych z ramienia PZDW Rzeszów.

7. Jako przedstawiciel Wykonawcy, jestem świadomy odpowiedzialności związanej z pełnieniem roli pracodawcy oraz organizatora pracy w stosunku do pracowników i osób wykonujących pracę, w związku z realizacją umowy zawartej z PZDW Rzeszów.

.....
Pieczęć i podpis wykonawcy

.....
Miejscowość data, podpis osoby reprezentującej Wykonawcę

Tabela nr 1

Wykaz danych dotyczących pracowników kierowanych do pracy.

Lp.	Imię i nazwisko	Data ważności badań lekarskich	Data ważności szkoleń bhp	Uprawnienia i kwalifikacje (np. E, D,)
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				
13				
14				
15				

.....
Pieczęć i podpis wykonawcy

.....
Miejscowość data, podpis osoby reprezentującej Wykonawcę

INSTRUKCJA TRANSPORTU WEWNĘTRZNEGO

Obowiązująca na terenach należących do Podkarpackiego Zarządu Dróg Wojewódzkich

1. Każdy kierowca i operator jest odpowiedzialny za zachowanie bezpieczeństwa w ruchu drogowym podczas poruszania się po terenach administrowanych przez PZDW.
2. Na terenach należących do PZDW, obowiązują przepisy Ustawy Prawo o ruchu drogowym.
3. Prędkość poruszania się pojazdów, maszyn i urządzeń na terenach administrowanych przez PZDW ograniczona jest do maksymalnie 10 km/h i oznakowana znakami drogowymi.
4. Ruch pojazdów winien odbywać się wyłącznie po wyznaczonych drogach transportowych z zachowaniem ruchu prawostronnego.
5. Ruch pieszny na terenach administrowanych przez PZDW odbywa się po wyznaczonych i oznakowanych ciągach komunikacyjnych. Osoby poruszające się po drogach wewnętrznych winny być ubrane w kamizelki ostrzegawcze, hełmy ochronne oraz obuwie robocze zgodne z wymaganiami Polskich Norm.
6. Wszystkie pojazdy, maszyny i urządzenia opuszczające teren należących do PZDW i wjeżdżające na drogi publiczne muszą mieć oczyszczone koła z ziemi, błota innych nieczystości.
7. Pojazdy, maszyny, urządzenia poruszające się po terenach administrowanych przez PZDW muszą mieć włączone światła mijania oraz dodatkowe sygnalizatory ostrzegawcze koloru żółtego lub pomarańczowego.
8. Pojazdy, maszyny budowlane wykonujące manewr cofania muszą być bezwzględnie wyposażone w sprawny dźwiękowy sygnał cofania.
9. Pojazdy, maszyny, urządzenia, które nie posiadają sygnalizatorów ostrzegawczych oraz sprawnego sygnału dźwiękowego cofania będą usuwane z terenu należącego do PZDW.
10. Obowiązuje bezwzględny zakaz przewożenia osób w kabinach, w naczyniach roboczych, elementach wyposażenia pojazdów, maszyn i urządzeń budowlanych.
11. Parkowanie pojazdów i maszyn budowlanych jest dozwolone wyłącznie w miejscach wyznaczonych przez osoby funkcyjne PZDW.
12. Masa ładunków przemieszczanych przy użyciu środków transportowych nie powinna przekraczać dopuszczalnej nośności lub udźwigu danego środka transportowego.
13. Masa i rozmieszczenie ładunku na środkach transportowych powinny zapewniać bezpieczne warunki przewozu i przeładunku.
14. Ładunek powinien być zabezpieczony w szczególności przed upadkiem, przemieszczeniem i zsypaniem się ze środka transportu.
15. Podczas mechanicznego załadunku lub rozładunku materiałów lub wyrobów, przemieszczanie ich nad ludźmi lub kabiną, w której znajduje się kierowca, jest zabronione. Na czas wykonywania tych czynności kierowca jest obowiązany opuścić kabinę.
16. Kierowca po wyjściu z kabiny samochodu musi być ubranym w kamizelkę ostrzegawczą, kask ochronny, obuwie robocze zgodne z wymaganiami Polskich Norm i znajdować się w bezpiecznej odległości od ładowanego pojazdu, naczynia roboczego maszyny załadunkowej, drogi serwisowej.
17. Bezwzględnie należy stosować się do wskazówek pracowników odpowiedzialnych za organizację prac załadunkowo/rozładunkowych oraz współpracować z operatorem maszyny przy ww. pracach.
18. Kierowca samochodu ciężarowego lub dostawczego po przyjeździe na teren administrowany przez PZDW ma obowiązek przestrzegać następujących zasad:
  - w miejscu przyjazdu (np. brama wjazdowa) kierowca otrzymuje szczegółowe instrukcje, od osób upoważnionych przez PZDW (np. Inspektor nadzoru, majster), w zakresie gdzie ma zostać

dostarczony/odebrany materiał (w przypadku braku takiej osoby należy czekać do czasu jej przybycia).

- w dalszej kolejności kierowca przejeżdża we wskazane miejsce ~~na terenie budowy~~, gdzie, osoba upoważniona wymieniona wyżej wskazuje szczegółowo lokalizację, miejsce rozładunku bądź załadunku.

- w przypadku braku osoby upoważnionej kierowca ma obowiązek wstrzymać się z rozładunkiem/załadunkiem i skontaktować z osobą odpowiedzialną za dostawę materiału (osoby wskazane na zamówieniu materiału) i oczekiwać na rozładunek/załadunek do czasu przybycia osoby upoważnionej.

- niedopuszczalny jest rozładunek/załadunek materiału bez obecności osoby upoważnionej.

19. Na terenach należących do PZDW obowiązuje bezwzględny zakaz poruszania się pojazdów z podniesioną skrzynią ładunkową.
20. Kierowca samochodu ciężarowego samowyladowczego lub maszyny budowlanej, przed rozpoczęciem czynności wyladowczych musi upewnić się, co do braku przeszkód i kolizji z liniami elektroenergetycznymi.
21. W trakcie wydobywania unieruchomionych pojazdów należy stosować przepisy BHP w tym: pojazd musi mieć wyłączony silnik, zablokowany hamulec pomocniczy w trakcie montażu holu. Należy stosować liny holownicze o odpowiedniej wytrzymałości niezbędnej do wyciągnięcia danego sprzętu. Lina powinna być atestowana o długości minimum 6 mb. Zaleca się stosowanie holu sztywnego o długości minimum 3 mb. Osoba koordynująca wyciąganie sprzętu musi być ubrana w kamizelkę ostrzegawczą i kask ochronny, oddalona od pojazdu na bezpieczną odległość zabezpieczającą ją przed uderzeniem np. przez pęknięty hol lub zerwaną linę holowniczą.
22. Kierowca odpowiedzialny jest za przeładowanie pojazdu oraz spadający w czasie jazdy urobek.
23. Podczas kierowania pojazdami i maszynami na terenach administrowanych przez PZDW obowiązuje bezwzględny zakaz korzystania z telefonów komórkowych (za wyjątkiem korzystania z zestawów głośnomówiących).
24. Należy niezwłocznie zgłosić wypadek przy pracy lub zdarzenie potencjalnie wypadkowe osobom funkcyjnym z PZDW (Kierownik rejonu, Inspektor nadzoru).
25. W razie wystąpienia osób poszkodowanych w wypadku należy niezwłocznie zawiadomić służby ratownicze oraz udzielić poszkodowanym pierwszej pomocy do chwili przybycia służb ratowniczych.

Z instrukcją transportu wewnętrznego należy zapoznawać wszystkich kierowców i operatorów maszyn wykonujących prace na terenach administrowanych przez PZDW.

Telefony alarmowe:

1. Policja	997
2. Straż Pożarna	998
3. Pogotowie Ratunkowe	999

Opracował: Główny Specjalista ds. bhp Piotr Majewski

Załącznik nr 3

.....
(miejscowość i data)

.....
(pieczęć firmowa Wykonawcy)

WYKAZ OSÓB ODPOWIEDZIALNYCH ZA ORGANIZACJĘ I BEZPIECZEŃSTWO PRACY Z RAMIENIA WYKONAWCY

Nazwa i adres siedziby Wykonawcy

.....

Miejsce realizacji przedmiotu umowy (adres poszczególnych Rejonów PZDW Rzeszów)

.....

Dane osoby sprawującej nadzór nad realizowanymi robotami i pracownikami:

1. Imię i nazwisko: .....

Funkcja: .....

Nr uprawnień
budowlanych/mistrzowskich: .....

Telefon: .....

2. Imię i nazwisko: .....

Funkcja: .....

Nr uprawnień
budowlanych/mistrzowskich: .....

Telefon: .....

Dane pracownika/ów wyznaczonych do udzielania pierwszej pomocy.

Imię i nazwisko:
.....

Imię i nazwisko:
.....

.....
(data i podpis osoby upoważnionej do występowania w imieniu Wykonawcy)

Załącznik nr 4

W imieniu Wykonawcy, zgłaszam następujące maszyny i urządzenia, które będą zastosowane do wykonania zleconych robót:

Lp.	Nazwa maszyny	Typ	Nr fabryczny	Nr UDT	Data ważności badań UDT	Osoby uprawnione do obsługi	Instrukcja obsługi producenta (Tak/Nie)	Książka przeglądów (Tak/Nie)	Wymagania zasadnicze (Oznakowanie CE, Deklaracja zgodności) (Tak/Nie)	Wymagania minimalne (przeład, dostosowanie) (Tak/Nie/Nd)
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										

Pieczęć firmowa Wykonawcy	Oświadczam, że wszystkie wymienione wyżej maszyny i urządzenia techniczne są w pełni sprawne oraz dopuszczone do użytkowania zgodnie z wymaganiami przepisów, posiadają aktualne zgodne z przepisami badania techniczne oraz środowiskowe, a wszystkie osoby, którym powierzono obsługę maszyn i urządzeń, posiadają uprawnienia, umiejętności i kwalifikacje niezbędne do wykonania powierzonej pracy. Zobowiązuję się również do aktualizacji niniejszego wykazu.	Miejscowość data, podpis
Uwaga!! Osobą upoważnioną do podpisania oświadczenia jest Wykonawca, w tym będący organizatorem pracy lub osoba uprawniona do występowania w jego imieniu wskazana w umowie zawartej z Podkarpackim Zarządem Dróg Wojewódzkich. Jakiegokolwiek błędy, braki formalne lub oświadczenie nieprawdy przez osobę składającą oświadczenie skutkować będą natychmiastowym wstrzymaniem prac będących przedmiotem zlecenia lub umowy oraz nałożeniem kar z tytułu nieprzestrzegania zasad i przepisów bhp zgodnie z warunkami umowy lub zlecenia.		

Załącznik nr 5

KATALOG KAR Z BHP

Lp.	Wskazane nieprawidłowości	Wymiar kary
1	Brak wyposażenia i użytkowania przez pracowników środków ochrony indywidualnej oraz odzieży i obuwia roboczego	200 zł, za każdy ujawniony przypadek oraz odsunięcie pracownika od pracy do czasu zapewnienia prawidłowego wyposażenia
2	Brak używania środków ochrony zbiorowej (balustrady, oznakowanie terenu prowadzonych robót itp.)	500 zł, za każdy ujawniony przypadek oraz wstrzymanie prac
3	Nieprawidłowości związane z transportem mechanicznym	500 zł za każdy ujawniony przypadek oraz wstrzymanie prac
4	Stawienie się do pracy pod wpływem alkoholu lub środków odurzających Spożywanie alkoholu lub środków odurzających w pracy	5 000 zł, za każdy ujawniony przypadek oraz usunięcie pracownika z budowy z zakazem wstępu
5	Palenie tytoniu przy wykonywaniu prac pożarowo niebezpiecznych lub w innych miejscach niedozwolonych	200 zł za każdy ujawniony przypadek
6	Brak sprzętu przeciwpożarowego przy wykonywaniu prac pożarowo niebezpiecznych	500 zł za każdy ujawniony przypadek oraz wstrzymanie prac
7	Nieprawidłowości w zakresie instalacji i przewodów elektrycznych	200 zł, za każdy ujawniony przypadek oraz wycofanie przewodów z użytkowania
8	Nieprawidłowości związane z użytkowaniem urządzeniami, maszynami i pojazdami	1 000 zł, za każdy ujawniony przypadek oraz wstrzymanie pracy
9	Brak ładu i porządku (pojęcie niedookreślone subiektywne) na stanowiskach pracy oraz wokół stanowisk.	500 zł, za każdy ujawniony przypadek oraz możliwość wynajęcia zewnętrznej firmy sprzątającej i obciążenie kosztami firmy odpowiedzialnej za nie wywiązanie się ze swoich obowiązków
10	Nieprawidłowości związane ze składowaniem materiałów budowlanych	500 zł za każdy ujawniony przypadek
11	Brak uprawnień do obsługi maszyn, urządzeń i pojazdów	1 500 zł, za każdy ujawniony przypadek oraz odsunięcie od wykonywania pracy
12	Przystąpienie do pracy bez aktualnych badań i szkoleń BHP – nie przedstawienie kopii w dniu rozpoczęcia pracy	1 000 zł, za każdy ujawniony przypadek oraz odsunięcie od pracy do czasu przedstawienia wymaganej dokumentacji
13	Korzystania z telefonów komórkowych przez kierowców i operatorów (za wyjątkiem korzystania z zestawów głośnomówiących).	200 zł za każdy ujawniony przypadek
14	Inne nieprawidłowości w zakresie BHP nie wymienione wyżej wynikające z decyzji Kierownika Rejonu, Inspektora nadzoru	200 zł za każdy ujawniony przypadek